

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Hakkâri'de bir uzman çavuşun bir kadını taciz ettiği iddiası ve yetkililerin etkili önlemler almaması, kolluk kuvvetlerinin denetimsizliği ve cezasızlık politikalarının vahim bir sonucu olarak değerlendirilmelidir. Bu olay, yalnızca bireysel bir vakayı değil, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve devletin adalet mekanizmasındaki yapısal sorunların bir yansımasıdır. Kadının bedenini, kimliğini ve özgürlüğünü hiçe sayan bu zihniyet, Hakkâri özelinde sıkça karşılaşılan taciz ve şiddet vakalarının sistematik boyutunu gözler önüne sermektedir.

Söz konusu olayda, bir uzman çavuşun yaklaşık bir aydır bir genç kadını taciz ettiği iddia edilmiş, kadının defalarca şikayetçi olmasına rağmen taciz devam etmiştir. Şikayetlerin ardından uzman çavuşun sanal medya üzerinden tacize devam ettiği öne sürülmüş, bu durum yetkili mercilerin etkili bir soruşturma yürütmediklerine işaret etmektedir. Olay, uzman çavuşun aile bireyleriyle karşılaştığında yaşanan darp ve ardından kadının yakınlarının gözaltına alınmasıyla bambaşka bir boyuta geçmiş, adaletin işleyişindeki zafiyeti gözler önüne sermiştir.

Kadın hakları, temel insan haklarının ayrılmaz bir parçasıdır. Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi' ne ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi), devletlere kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin sorumluluklar yüklemektedir. Ancak, Türkiye'nin 2021 yılında İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi, bu alanda büyük bir gerilemeye yol açmıştır.

Hakkâri'de yaşanan bu olay, devletin CEDAW kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmediği iddiasını güçlendirmektedir. Tacizle suçlanan uzman çavuşa karşı etkili bir soruşturma başlatılması, kişinin derhal görevden uzaklaştırılması ve adil bir yargı süreci işletilmesi gerekmektedir. Buna karşın, şikâyet mekanizmalarının etkisizliği ve kadının ailesinin gözaltına alınması, adaletin ne denli zafiyet içinde olduğunu göstermektedir.

Bu durum, patriarkal sistemin devlet mekanizmaları aracılığıyla yeniden üretilmesi anlamına gelmektedir. Devletin, kolluk kuvvetlerini denetlemek yerine suç işleyenleri koruması, cezasızlık kültürünü beslemektedir.

Hakkâri başta olmak üzere ülkenin her yerinde kadına yönelik şiddet, taciz ve benzeri olayların önlenmesi, Adalet, İçişleri, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlık'larının etkin girişimleri ve çözüm odaklı politikalarıyla mümkündür. Bu doğrultuda somut adımlar atılması ve yapısal reformların hayata geçirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Hakkâri'de yaşanan taciz olayında mağdur kadına yönelik herhangi bir destek sağlanmış mıdır? Psikolojik ve hukuki destek mekanizmaları etkin olarak devreye sokulmuş mudur?
2. Ülke genelinde son beş yılda kadına yönelik şiddet nedeniyle hayatını kaybeden kadın sayısı kaçtır? Bu sayılardaki artışın nedenleri konusunda bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?
3. Kadınların şiddet ve tacize karşı başvuru yapabileceği mekanizmaların görünürlüğünü artırmak adına ne gibi projeler yürütmektesiniz? Hakkâri gibi bölgelerde bu mekanizmalara erişim hangi düzeydedir?
4. Kadına yönelik şiddeti önlemek amacıyla sosyal hizmet merkezlerinin ve kadın sığınma evlerinin sayısını artırmaya yönelik bir planınız var mıdır? Mevcut kapasite ihtiyacı karşılıyor mu?
5. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ardından kadına yönelik şiddetle mücadelede hangi ulusal politikalar devreye sokulmuştur? Bu politikaların etkinliği hakkında veriler mevcut mudur?
6. Başta Hakkâri olmak üzere ülke genelinde kadına yönelik şiddetle mücadelede toplumsal farkındalık oluşturmak adına özellikle genç erkeklere ve erkek çocuklarına yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri uygulanmakta mıdır? Bu eğitimlerin kapsamı ve etkisi nedir?
7. Kadına yönelik şiddet ve taciz olaylarında mağdur kadınların korunmasına yönelik daha kapsamlı bir sosyal destek ağı oluşturmak için hangi somut adımlar atılmaktadır?